

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marție, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiin, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

O scrisoare a dnului Al. Mocsonyi.

Iată întâia din cele 2 scrisori ale dlui Ales. Mocsonyi, de cari am amintit în numărul trecut.

În introducerea scrisorii către dl Dr. Rațiu, dl Al. Mocsonyi se scusă, că nu pôte participa la conferența intimă din cauza stării sănătății, apoi continuă:

„Și de astă-dată cu adencă durere, dar și cu totă sinceritatea trebuie să mărturisesc, că după convingerea mea n'a sosit încă timpul pentru „sanarea relelor”, și deci astăzi încă în mod serios nici vorbă nu pôte fi de o „precisare a pașilor potriviți” spre acest scop. Iar ce privesce „prevenirea pericolelor, ce amenință partidul național”, unicul paladiu în contra acestora pôte fi — după convingerea mea cea firmă — numai și numai ținută corectă a propriilor membri ai partidului național. Acea ținută clară și hotărâtă, după care fiecare aderent sincer al partidului — fără a părăsi terenul legal-constituțional, basa luptei noastre naționale — privesce în situațiunea critică de astăzi, de prima și de cea mai sacră a sa datorință a ține cu totă tăria sufletescă la dogma politică, în înțelesul căreia partidul național — deși de fapt împedecat în libera sa mișcare prin cunoscutele ordinațiuni ministeriale anticonstituționale — de jure sustă și astăzi în întreaga sa organizațiune neștirbită.

„Dacă acesta are să fie dogma politică, care nici un aderent sincer al partidului național nu o va contesta, și nici un membru al partidului nu o pôte contesta fără a cădea în eresie politică; dacă mai departe luăm în considerare deoparte, că desvoltarea unei activități politice a partidului și funcționarea organelor sale în butul ordinațiunilor ministeriale — deși fără basă legală și anticonstituționale — este o simplă imposibilitate, iar de altă parte, că ori-ce încercare de acțiuni politice, cu desconsiderarea formelor recerute de organizațiunea partidului, nu pot produce — după tristele experiențe din trecut — alt efect, decât tot atâtea lovituri contra ordinii de drept a propriei noastre organizațiuni politice; — scurt, dacă nu voim a comite un act de sinucidere politică, nu voim a distruge noi înșine partidul nostru național: atunci urmază de sine că, — până când durează starea acésta escepțională, anticonstituțională, — noi de-o parte avem să ne ferim de ori-ce vîrcoliri neputincioșe și nedemne de o luptă bărbătescă, iar de altă parte avem să susținem cu totă tăria sufletescă, prin rezistență pasivă, bazele de drept ale partidului național, stând fiecare: preșidentul, comitetul, delegații și fiecare membru singuratic al partidului, la postul seu, rezolut a nu-l părăsi sub nici o împregiurare, a nu se mișca din loc, cum un regiment comandat la un post espus stă nemișcat sub ploia glônțelor, până când pozițiunea periclitată și atacată — libertatea de acțiune a partidului — va fi revindicată și salvată.

Cei-ce identifică acésta politică cu politica resignațiunei, care face pen-

dentă lupta națională dela grația contrarilor nostri politici, dovedesc prin acesta numai: sau că nu știu ce este și ce însemnéază în luptele politice ale popórelor rezistența pasivă, sau că nici astăzi încă nu sunt în curat asupra situațiunei noastre critice. Și în adevăr ar fi timpul deja, ca să fim odată pe deplin în curat în privința acésta asupra unui punct cardinal în lupta noastră națională, asupra măsurii puterilor noastre și a aceleia a contrarilor nostri.

Să fim odată pe deplin în curat despre aceea, că noi puterii de stat nu-i putem opune nici o rezistență activă, din contră nici puterea de stat nu pôte să frângă rezistența noastră pasivă dacă suntem bărbați.

Puterea de stat ne pôte opri a pași înainte, dar nu ne pôte sili a da îndărăt. Cu un cuvânt: puterea de stat pôte să împedecă întregul organism al partidului național în libera sa mișcare, dar nu există putere pământescă, care ar fi în stare să distrugă organismul partidului nostru — fără de noi.

Astăzi deci parola luptei noastre naționale are să fie: restitutio în integrum.

Unică armă ne este: rezistența pasivă.

Și unica corectă ținută este, a nu părăsi nici cât un fir de pîr terenul legal, dar a susținea cu totă tăria sufletescă bazele de drept ale organizațiunei noastre politice, ale partidului național.

Căci fără organizare politică nu se face lupta politică, și fără partidul național nu se face politică națională.

Iar partidul național va susta până atunci, până când el va trăi în inimile noastre.

A ne lăpêda deci în aceste momente supreme de bazele de drept ale organizațiunii noastre politice, ar însemna, că noi înșine am desvîrși fie din nepricepere, fie din lașitate — opera de nimicire, a partidului național, opera de nimicire, ce contrarii noștri politici cu totă puterea de stat ce o au în mâinile lor, n'ar putea să o desevîrșescă.

Astfel judec eu starea de ex-lex, ce ni-s'a impus prin ordinațiunile ministeriale anticonstituționale, și astfel am judecat-o dela începutul ei. De aceea m'am opus fie-cărei încercări, ce se ivise din sinul partidului național în direcțiune de a ne abate dela bazele de drept ale organizării noastre politice. Dar totodată am trebuit să fac și trista experiență, că vederile mele n'au avut destul pond, spre a împedeca greșelile făcute. Pôte-că nici astăzi nu voi fi mai fericit: țin însă de datorința mea a spune în momente decisive părerile mele cu totă francheța și fără privire la aceea: că ore ele sunt populare, sau ba? O fac acésta spre liniștirea conștiinței mele. Astfel am făcut-o și de altă dată, iar domniile-văstre veți decide: că ore le primiți, sau ba.

Birchiș, 12 Iunie 1899.

Cu distinsă stimă:

Ales. Mocsonyi.

In care eră? Se dă următoarea știre: Ministrul unguresc al instrucțiunii a provocat printr'o ordonanță pe toți fișpanii comitatelor, să pornescă acțiune energică în interesul statificării școalelor comunale. Ministrul s'ar învoi bucuros ca școalele susținute de coraune, să le ia sub îngrijirea lui, și nu cere alt-ceva, decât ca aruncul de dare corăspunător, să-l plătescă pe viitor statului.

Da, dar nu tôte școalele comunale sunt și indente cu „de stat”. Faptul că ministrul reg. ung. de instrucțiune vrea să pună mâna și pe aceste școale pe tôte, zmulgându-le comunelor cari în virtutea autonomiei lor le pot întreține, după modelul celor confesionale, în o direcție mai sănătósă ca cele de stat, — este un nou pas forțat spre maghiarizare. Ei bine, dar așa fiind, ne vine involuntar să ne întrebăm: în care eră adecă trăim?

Visitațiune canonică.

Astăzi cu trenul accelerat dela orele 7 și 3/4 a plecat Eminenția Sa I. Preasfințitul nostru arhiepiscop și metropolit Ioan Mețianu, spre Brașov, unde a ajuns la orele 2 după ameați. De acolo va face visitațiune canonică în mai multe comune din părțile Branului, etc. Pe Eminenția Sa îl însoțesc în acésta comună Ilustritatea Sa dl archimandrit și vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, Cuviosul monach Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, secretariul Dr. Elie Cristea și clericul absolut Ioan Cristian, Tohanul vechiu, Râșnov și Zărnești.

Iată ce serie „Gazeta Transilvaniei” despre acésta călătorie:

Indată după esirea din hotarul Brașovului va fi întâmpinat și condus până la Zărneschi de banderii de călăreți din comunele Cristian, Tohanul vechiu, Râșnov și Zărneschi.

Sâmbătă se va arangia în onórea arhierului un conduct cu torțe. Duminecă va urma serviciul divin pontificat de I. P. S. Sa., apoi banchet, iar sêra se va da în onórea înaltului ôpe un concert în sala școlei române, al cărui venit va fi destinat pentru un scop de binefacere și se va începe la orele 8. Prețul de intrare la bunăvoința publicului participant.

Luni I. P. S. Sa va petrece în Zărneschi, iar Marți va face o visitație canonică la Râșnov. Mercuri în 8/20 Septembrie va merge la Bran, unde se fac mari pregătiri pentru primirea Metropolitului. Aici reprezentanția bisericilor române va da la orele 2 p. m. în sala cea mare a edificiului comunal un banchet în onórea arhierului, iar în sêra aceleiași ôile inteligența română din Bran va arangia o petrecere.

Iată și programa concertului, ce se va da la Zărneschi, Duminecă sêra, în onórea I. P. S. Sale:

Partea I. 1. „E ôi de sêrbătoare”, marș de Bilister, cor bărbătesc. 2. „Departé 'n vâi”, de Băcănescu, duet executat de D-nii: Ilie Măneucă și Nicolae Sperchez, acomp. la pian de D-șora Anna Faflic. 3. „Cucule cu péna sură”, de Dima, cor bărbătesc. 5. Faust Fantasie, de Sidney Schmidt, esec. la pian de D-șora Anna Faflic. 5. Cântecul marinarilor, de Flondor, cor. bărbătesc.

Partea II. 6. Ballade Polonaise, de Vi-euxtemps, esc. la violină de D-nul Emil Faflik. 7. „Doina”, de E. Popescu, solo de bas, esec. de D-nul Iosif Runcean, acomp. la piano de D-șora Anna Faflic. 8. „Vino

lele”, de Vidu, cor bărbătesc. 9. „Doina”, de Wiest, esec. la flaut de D-nul Valentin Bude, acomp. la pian de D-șora Anna Faflik. 10. „Sună buciumul”, de Simionescu, cor bărbătesc.

După concert dans.

Polonia rediviva?

Se vorbește în timpul din urmă iarăși de o „reînviere a Poloniei”, celei sfășiate în trei acum o sută de ani. Trei puteri mari, Rusia, Germania și Austria, s'au pus să rupă în trei corpul viu al unui popor și să cerce să-l înghiță, să-l prefacă în trupul lor. Și de o sută de ani are fiecare din aceste mari puteri în marele seu stomach bucata înghițită; și încă nici una nu a putut-o mistui! E viuă în fie-care. Acum se spune că umblă cu gândul să le pună iară la olaltă și să le lase să vieze mai departe. Rusia și Germania ci-că s'ar fi sfātuind în direcția asta, legând de acest plan și alte planuri mai frumoșe, ca în schimb Rusia să-și încorporeze părțile rusești (Rutenii) din Galiția austriacă și din Ungaria de Nord, mai ușor de contopit, iar Germania părțile germane din Bohe-mia. Adecă tot pan-germanism și pan-rusism. Considerând abnormalele stări din Austria, ca și ceele din Ungaria, planul n'ar merge greu. Aceste țeri ar trebui în timp de pericol să-și ocupe jumătate din forțele lor armate cu ținerea ordinii din lăuntru a lor. Presemnele arată, că după mórtea actualului nostru respectat monarch, a cărui bătrânețe nu voește nimenea să le tulbure mai mult, — în mijlocul Europei se pregătesc evenimente grave.

Că pôte fi ceva în istoria cu reînvierea Poloniei apoi și în celelalte, ne pare prea probabil d. e. și din cumpănirea următoarei știri mai nouă:

Foi rusesci și polone aduc scirea posibilă, că Țarul Nicolae al II a făcut mari concesiuni Polonilor. Aceste concesiuni le-a făcut Țarul la propunerea guvernului Varșoviei, prințul Imeritinsky, și a consilierului Sighin. În sensul propunerii, în tôte școalele polone, limba de propunere va fi peste tot limba polonă (până acum era cea rusă) și ca obiect obligator figuréză și gramatica polonă, după provincii, întocmai ca și limba rusescă. În clasele superioare în loc de sintactică, se va introduce studiul literaturii polone, pe lângă cel rusesc.

Diarele polone salută cu bucurie hotărîrea Țarului. „Kraj”, care comunică din cel mai competent isvor acésta scire, o însoțesce cu următorul comentă: „Națiunea polonă se cumînșesce din pățaniile trecutului, și va documenta bărbaților de stat ruși, că nu e nemulțumitoare pentru astfel de concesiuni, și nu va abusa de favorurile de cari inimicii ei se tem atât de mult”.

Ei, cui nu i-se pare acésta a pregătire de teren pentru planul de care vorbim?

Revistă Bisericescă.

Reorganizarea bisericeii armeno-catolice din Ardeal.

Foile Budapeștane spun că noua mișcare ce s'a pornit între Armenii din Ardeal, al căror număr se consideră la 20,000, pentru a-se da din partea statului un ajutor permanent comunității lor bisericesci, va avea ca urmare și numirea unui archipăstor catolic de rit armean.

Cel mai mare gravamen al bisericeii armenesci este, că preoții armeni numai în străinătate pot să fie sfințiți și că, în lipsa de archiereu propriu, nu numai că ritul armean suferă de 184 de ani, ci an de degenerează și e periclitat în originalitatea sa străbună.

Armenii sperază acum, că ministrul ung. de culte va face să fie ridicat la treptă de archiereu preotul lor Dr. Verzar Auxentius, dându-i tot-odată și ajutor dela stat.

Câte-va cuvinte asupra Simbolului Apostolic.

(Urmare)

Comparând textul recept amintit, cu simbolul trimis de Marcel lui Iuliu, episcopul Romei, vedem că în cel d'întăiu se află mai multe adaose, cari lipsesc în acest din urmă. Ast-fel: la Marcel după cuvântul: *Atot-țitorul*, lipsesc cuvintele: *făcător al cerului și al pământului*, iar după cuvântul *Dumnezeu*, lipsește calificativul: *Tată*. De asemenea lipsesc cuvintele: *zămislit, carele a pățimit, s'a pogorît întru cele de desub, Dumnezeu, atot puternic, cred*, calificativul: *de a totă lumea*, dat bisericeii, și cuvintele: *comunitatea sfinților*. Ast-fel că textul simbolului, după Marcel, care de sigur este cel mai vechiu, este următorul: „*Cred într-unul, Dumnezeu, a tot ținătorul, și în Iisus Christ, Fiul său unu născut, Domnul nostru, carele s'a născut din Duhul Sfânt și din Maria Fecioară și s'a răstignit sub Pilat din Pont și s'a îngropat și a înviat a treia zi din morți, s'a suit la ceruri, și șede d'a dreapta Tatălui, de unde va veni, spre a judeca vii și morți. Și întru Duhul Sfânt, biserică sfântă, ertarea păcatelor, învierea trupului, viața eternă*.”

Textul acesta se vede că s'a introdus în foarte multe biserici ale apusului, căci numai ast-fel se explică mulțimea traducerilor sale în limba latină, ca simbol a diferitelor biserici și părinți bisericești, ca de exemplu Rufin, Augustin, Fulgentiu etc. și al bisericilor Roma, Milan, Aquileia, Turin, Ravena, etc. Numărul exemplarelor grece ale acestui simbol, împreună cu textul recept și al lui Marcel este de cinci, bine înțeles, afară de simbolurile bisericilor orientale din Palestina și Antiochia, iar al celor latine peste trei-zeci. Simbolul este conservat și în decimi de exemplare în limba Germană veche, Normandă și veche Francesă.

Afară de această formă a Simbolului, în care se vede textul lui Marcel, reproduș cu mici adaose, iar câte o dată cu omisiuni. Simbolul ni s'a conservat și într-o formă, foarte curiosă, care are pretențiuni de a ne arăta modul cum Apostolii au compus Simbolul acesta, ce poartă numele lor.

După o veche tradițiune cu caracter aproape fabulos, se crede, că Apostolii după înălțarea Domnului la ceruri, și după ce au stat adunați, precum se spune în Evanghelii, la olaltă în Ierusalim, așteptând venirea Mângăitorului, carele s'a pogorît asupra lor în limbi de foc, ei îndată au și compus simbolul și anume: Petru a zis: *Cred în Dumnezeu Tatăl a tot-țitorul, Creatorul cerului și al pământului*. Andrei a zis: *Și în Iisus Christos, Fiul său, unic, Domnul nostru*. Iacob a zis: *Carele s'a zămislit din Duhul Sfânt și s'a născut din Maria Fecioară*. Ioan a zis: *A pățimit sub Pilat din Pont, s'a răstignit, a murit și s'a îngropat*. Toma a zis: *S'a pogorît în infern, a treia zi, a înviat din morți*. Iacob a zis: *S'a suit la ceruri, șede de a dreapta lui Dumnezeu Tatăl, a tot puternicul*. Filip a zis: *De unde va veni, spre a judeca vii și morții*. Bartolomeu a zis: *Cred în Duhul Sfânt*. Mateiu a zis: *Biserică Sfântă universală, comunitatea Sfinților*. Simon a zis: *Ertarea păcatelor*. Tadeu a zis: *Învierea trupului*. Mateiu a zis: *Viața eternă*.

Precum se vede din traducere de mai sus, textul acestui simbol este reproducțiune literară fidelă a versiunii latine a textului recept, adăugându-se numele Apostolilor, ceea ce denotă origina sa, cu totul posterioară, față de formulele latine ale simbolului, în cari lipsesc adaosele, despre cari s'a făcut mențiune mai sus, aaduse cari, după atențiunea celor mai însemnați critici, a avut loc în decursul timpului, de la Marcel și până în secul al cincilea, de când dată cu siguranță forma actuală a textului recept grec și latin.

(Va urma).

Din tractul Agnita.

— Sfințire de biserici —

Sept. 1899.

Onorată Redacțiune!

De un timp încoco, decând neînțelegerile de sub fostul protopresbiter au dispărut, ômenii puși în fruntea poporului își vîd de lucru și preoții cu poporul își vîd de trebile și necazurile lor.

Așa d. e. în comuna *Covș* s'a reparat biserica și școala; în *Agnita, Bendorf, Ilmbav, Fofeldea, Marpod, Săsăuș*, s'a reparat și adus în stare bună bisericele; iar în *Chirpăr* s'a edificat turn nou, s'a mai mărit biserica, și în *Hosman* s'a edificat biserică nouă!

Tôte acestea fapte dovedesc că pacea există în tractul nostru, și fiind pace, ômenii se însufleșesc spre sêvșirea de fapte mărețe.

Am avut ocaziune să asist la sfințirea de biserici în *Hosman, Ilmbav, Chirpăr, Marpod* și *Săsăuș*, pretutindenea am observat interes față de casa lui Dșeu din partea preotului și poporului. Pretutindenea actul sfințirii s'a sêvșit cu ceremonia cuvenită și așteptată de popor. Șeful tractului părintele administrator protopresbiter Nicolau Moldovan, întrucât i-au permis împrejurările, a luat parte la sfințiri, împreună și alți preoți. În unele locuri, precum: *Hosman* și *Chirpăr* a și trebuit a se da actului mai multă splendor, nu numai pentru că s'a edificat biserici din nou, dar și pentru-că sunt comune mestecate cu Sași, cari doreau să vadă în ce constă sfințirea unei biserici românesce.

N'a lipsit după sêvșirea actului sfințirii nici convenirea la masă.

În *Chirpăr* a servit părintele administrator protopresbiter Nicolau Moldovan, Ioan Popovici, din *Săsăuș*, Ambrosiu Marcoviciu din *Chirpăr*, Ioan Alecsandru din *Ilmbav*, Florian Bologa din *Marpod* și *Cocoș* din *Șomărtin*. La finea serviciului divin, părintele Nicolau Moldovan a rostit o cuvântare, prin care îndeamnă poporul la religiozitate, moralitate și la iubirea casei lui Dșeu. Prânzul s'a dat în casa preotului local și s'a servit de către d-na preotăasă spre mulțămire deplină. N'a lipsit nici toastele, între cari cel dintăiu a fost în sănătatea Escelenției Sale Metropolitului nostru, ținut de părintele administrator protopresbiter Nicolau Moldovan. Părintele Ioan Alecsandru a toastat pentru șeful tractului și pentru înflorirea tractului. Părintele administrator a replicat, că câtă vreme îi vor fi concreșute afacerile protopresbiterali, totdeauna se va nêzui a susținea pacea și armonia, temeul a tôte cele bune.

(Va urma).

După condamnare.

Majoritatea presei din totă lumea se ocupă încă cu judecata dela Rennes. Multe diare chiar prea importante și din țeri importante, isbucnesc grozav contra judecătoriei franceze care a osândit de nou pe Dreyfuss. Și di de di ies la iveală amenunte despre efectul produs colo, ba colo, după sentință. Iată câteva:

La Rennes, în cercurile naționaliste, condamnarea lui Dreyfuss a fost serbată ca o sêrbătoare națională! Ferestrele clubului militar au fost splendid iluminate; mulțimea a făcut ovații ofițerilor. Grupele de manifestanți rîdeau, iubilau, cântau Marsilieza și strigau „trăiască armata!” Cavaleria înse a intervenit repede și a împrăștiat lumea.

La Paris se luaseră cele mai seriose măsuri în vederea dării sentinței. Acesta a fost anunțată pe bulevarde pe la orele 6.

Înainte redacției diarului „*Libre Parole*”, care arborase un mare drapel tricolor cu inscripția „*Franța Francezilor*”, pe bulevardul Montmartre, la palatul diarului „*Figaro*”, precum și înainte agenției „*Havas*” se făcuseră primele grămădiri de lume. Câte-va minute după ce apărură primele ediții speciale, bulevardele mari erau înfestate de lume.

Ômenii smulgeau diarele din mâinile vîndătorilor și în jurul fie-căruia care apuca câte un diar, se formau grupuri-grupuri.

Pe trotuare era imposibil de circulat; circulația trăsurilor și a tramvaielor se suspendase și bieții poliștiți nu mai știeau ce să

facă spre a împedeca enorma învâlmășelă de lume ce mereu curgea din cele mai îndepărtate cartiere ale Parisului.

Cu totă îngrămădirea acestă de lume însă, nu s'a întîmplat nici un incident.

*

În cercurile politice din Paris se dice că sentința e un compromis. Tribunalul militar a voit să apere onôrea armatei și în același timp, printr'o ușoră condamnare, să înlesnască grațierea, care e cu atât mai probabilă, cu cât Dreyfuss a făcut deja jumătate din pedepsă.

*

Despre starea sănătății lui Dreyfuss se dau știri slabe. Nu știi, ce e drept, ce să crești din ele, căci până acum nu-și făceau apariția. Acum pôte le mai dau în vileag pentru a produce compătămire față de „bielul” martir. Destul că cea mai nouă veste e, că Dreyfuss ar fi — oficos. Medicul Dr. Pozzi ar fi examinat minuș starea sănătății lui Dreyfuss, și i'a constatat tuberculosă în mare desvoltare. Conform părerii medicului, Dreyfuss va mai trăi cel mult doi ani.

Revistă Externă

Statua lui Victor Emanuel.

Marți a fost desvîlit în Turin, cu mare solemnitate monumental lui *Victor Emanuel*, primul Rege al *Italiei-mari*, al *Italiei-unite*, după marele lor rêsboiu de unitate și libertate. Monumentul e o statuă uriașă, care zace pe un pedestal de granit, înaltă de 9 metri. La picioarele statuei se află emblema Romei, cu inscripția: „*Ci siamo, e ci resteremo!*” (Aici suntem și aici sê rămânem), cuvintele lui Victor Emanuel exprimate când a luat Roma din puterea Papilor, și când pentru prima-ôră a trecut prin pórta ei!

Statua este opera lui Pietro Costa.

*

Țarul în Germania.

Țarul Rusiei va face în curînd o călătorie în Germania, la Potsdam. Se fac pregătiri uriașe pentru primirea lui. Regimentul prusac de dragoni care poartă numele Țarului, a primit ordin să se întorcă repede din manevre la Potsdam spre a face pregătirile sale onorurilor ce se vor da înaltului ôspe.

Rugare

cătră membrii „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului*.”

Precum în deobște este cunoscut, tînăra și unica noastră *Reuniune agricolă* se susține aproape numai din *tazele dela membri*. De asemenea este cunoscut cum în schimbul acestor taxe comitetul central al Reuniunii, împarte an de an între membrii Reuniunii în mod gratuit, fel de fel de semințe de nutrețuri, de cânepă italiană, apoi pădureți, altoi; ba în timpul din urmă încât a îngăduit starea materială, s'a procurat o vițea, 2 oi și 1 berbece de soi, cari s'au dat și ele membrilor, tot în mod gratuit, spre prăsilă. Spre a răspândi în cercuri cât mai largi folosițorele povețe despre unii sau alți rami de economie, comitetul a tipărit unele cărți, pe cari parte le împarte gratuit, parte le pune în vîndare cu preț redus. Fără a aminti de deseale întruniri agricole, ținute la fața locului prin comune, comitetul pune la calc an de an ținerea a câte unei esposiții de vite și de pôme, esposiții împreunate cu distribuire de premii în bani.

Aceste premise, cererea ce o adresăm membrilor nostri este, să binevoiască a lua la cunoștință pe calea acestă, că cu scop de a se putea încasa taxele cu mai multă ușurință și fără cheltuială — cuitanțele despre taxele pro 1899, ne-am luat voia a le transpune oficiilor protopretoriale din Sibiiu, Seliște, Mercurea, Sebeșul-săsesc și Noerich, cari oficii au primit cu multă prevenire încasarea aceloră prin organele ce le stau la dispoziție.

Suntem în firma credință, că stimabilii nostri membri, pîtrunși de însemnătatea Reuniunii, pe care datori suntem să o susținem cu toții, nu ne vor lipsi de valorosul sprigin oferit și până aci, și pentru ceea-ce

ii rugăm să primescă și pe acestă cale, sinceră recunoștință și espresia despre frățesca dragoste ce li-o pastrăm.

Sibiiu, 1/13 Septemvrie 1899.

Comitetul central al „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu*”.

Dem. Comșa,
președinte

V. Tordășianu,
secretar

Din România

(*Un măreț monument*). Mândru și falnic are să fie monumentul comemorativ ce se va înălța la Tulcea.

Lucrările pentru aședarea monumentului se activează. Prefectul a trimis ministerului de interne suma de 24000 de lei, care va fi expediată turnătorului Monaretti, din Veneția, care a terminat statuia *Dorobanțului*.

Statuia *Dorobanțului* va fi trimesă Țilele acestea la Tulcea și se va începe așezarea ei.

Se pare că comanda pentru turnarea marelui *Vultur* al monumentului va fi făcută tot turnătorului Monaretti. Se va căuta ca și această parte a monumentului să fie executată cât mai curînd.

I. Nenițescu, prefectul județului Tulcea, a adunat prin subscripții în timp de un an suma de 70.000 de lei.

Data inaugurării monumentului nu este definitiv hotărîtă.

*

(*Miserie mare*) Țiarul „*Curielul Brăilei*” publică următoarele: Din Tulcea ni se scrie că prin unele comune rurale din acel județ domnește atîta miserie în cât Țătarii au început să-și taie caii și să-și mănânce.

Pe de altă parte din cauza unui rêu tratament din partea administrației, locuitorii au început să emigreze în masă.

*

(*Artă frumoasă*) În „*Drap.*” din Buc. cetim: Întîmplarea a făcut să află că unul din cei mai sîrguitori pictori ce avem, d. I. Voinescu, pregătește câte-va lucrări pentru expoziția de la 1900 din Paris.

În dorința de a cunoște mai de aproape cam în ce condiții crede d. Voinescu să se presinte la această Expoziție, am făcut o vizită la atelierul d-sale din Strada Regală. Nu fără bucurie am vîdut silința de pusă de acest simpatic artist pentru a fi pe cât mai bine reprezentată arta română la grandioasa Expoziție.

Lucrările d-sale, parte terminate parte începute, se compun din mai multe tablouri în pasteluri reprezentând diferite flori prin figuri femești.

În ce privește tehnica pastelurilor, lucrările d-lui Voinescu au caracter special foarte larg și plin de culori, în cât s'ar confunda cu tablouri făcute în oleiu.

Pentru ca inițiativa d-lui Voinescu să aibă însă un deplin succes, și pentru ca arta română să se presinte într'un mod demn în străinătate, ar trebui ca toți pictorii și chiar sculptorii să formeze împreună o grupă. Contribuind fie-care puțin, cu o singură piesă, s'ar putea acea o secțiune artistică la Expoziție, care să pue în evidență artele din România, ast-fel ca străinii să-și pótă forma o idee precisă despre ele.

În diferite rînduri am relevat foarte multe din lucrările de arte executate în țară, și expuse fie la expoziția de lucrări casnice, fie la acea a artiștilor români, lucrări din cari dacă s'ar alege cele mai frumoșe, am putea dovedi că țara a progresat pe calea civilizației, căci prin artă se pôte dovedi gradul de civilizație al unui popor.

Di Voinescu a făcut începutul, și-l felicităm călduros pentru hotărîrea și curagiul ce a arêtat mai ales în niște momente când desnădejdea predomină în cercul nostru artistic.

Trebuie să ne bucare pe toți faptul că un artist român nu se dă pierdut și luptă cu sacrificii pentru a ajunge la scop, cu spiritul de conservare și propagare a artelor. Arta este deul civilizațiunei. Pentru ca să poți iubi arta, trebuie mai întăiu să ai sentimente nobile. În artă și prin artă putem crea idealul. Prin ideal te simți transportat în el gășești mîngăere, spijin și calea pen-

tru a invoca geniul. Nici odată geniul nu găsește adăpost într-o ființă nesimțitoare.

Pictorul Voinescu merită totă lauda pentru hotărîrea ce a luat de a dovedi, în fața întregii lumi care va vizita Expoziția din Paris, că și țara Românească nu este înapoi cu civilizația.

Lucrările talentatului nostru artist simbolizează după cum am spus, *tipul de frumsețe a femeii Române*, care vor face de sigur multă senzație la viitoarea Expoziție.

Spărietore false!

Nici când mai bine, ca după noua condamnare alui Dreyfuss, n'a eșit la iveală ce ție gura mare a Jidanului!

Imediat au pornit vesti și povești, că totă lumea e ridicată asupra Franciei, că la marea expoziție universală nu va participa nimenea, că exponenții anunțați se vor retrage, ba că s'au retras chiar!

Jidanii vienezi au dat signalul prin trimbițele lor, roiul din Pesta a răspuns prin un teribil zumzet ca de cuib de bungari, din alte țeri asemenea, până și depărtata Americă (unde încă sunt Jidani și foi jidovite) anunța „boycotagiul” Franciei! Căci Francia, diceau, „a eșit din șirul statelor civilizate!” (?)

Și atîta gură au făcut, încât comisiile arangeătoare a participării la expoziție, s'au vădit silite a da comunicat publicului.

Mai ieri comisia arangiatore pentru Ungaria, a dat veste, că acolo nu au nici o știre că vre-un exponent ar avea gând să se retragă! Iar aici vedem următoarea știre din New-York:

„Comisia arangiatore a expoziției parisiene pentru Statele-Unite, face cunoscut, că nici un semn nu arată că vre-un exponent ar avea gând se se retragă! Numerul celor ce se însinuă a participa, e chiar acum mai mare ca ori-și-când!”

Iată ce plătesc spărietorele jidovești!

Să nu participe? Aș! Jidan și se nu participe unde e vorbă a putea „câștiga” ceva?

NOUTĂȚI

Sfințire de biserică. Biserica noastră din Cricău (tractul Alba-Iulia), a fost, cu frumoase jertfe din partea vrednicului popor de acolo, renovată din temelii, făcută acuși de nou. În 12/24 Sept. biserica va fi sfințită cu pompă mare. Ca mandatar al Eminenței Sale Înalt Preasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, va merge să pontifice la sfințire P. O. D. Nicolau Ivan, asesor consistorial.

Daruri pentru biserică. Un deosebit interes poartă față de biserică și școala noastră, d-l Ioan Prescura, notar în Calbor. Mai în tot anul face din micul seu prisos, câte o donațiune pentru aceste două instituțiuni. Așa în anul present a donat pentru biserică de acolo un prapor în valoare de 50 corone, iar dîmna a cumpărat două perdele, pentru ușile Împărătesci ale altarului. Dee cerul, ca acești buni și adevărați creștini să aibă mulți imitatori, iară faptei lor creștinesci laudă să aduce și pe calea aceasta.

Distincția unui marinar. În 10 Sept. n. s'a făcut la Galați, pe bordul vaporului *Radetzky* a primei societăți i. r. priv. de navigație cu vapore pe Dunăre, în asistența întregului personal, predarea de cătră dl vice consul al Astro-Ungariei de Seutter, a insinelor ordinului „Coroana de Fer”, conferit de M. S. Împăratul Francisc Iosif dlui Alexandru Baratsist inspector și reprezentant al societății.

Vico-consulul Seutter înmănând insignele le-a însoțit cu o alocuțiune caldă la adresa decoratului, iar dl Baratsits a mulțumit foarte emoționat. Locoșitorul d-sale, vice-inspectorul Carol Glaser, în numele personalului acestei mari instituțiuni de navigațiune, luând cuvîntul, în termeni calduroși și viu simțîți și-a adus tributul de felicitări d-lui Baratsits

dicînd că această distincțiune onorează nu numai pe d-sa, dar se resfrînge și asupra întregului personal; la care cuvinte asistenții au răspuns prin urale nesfîrșite.

Ciuma în Portugalia. Misiunea medicală franceză a confirmat, că bôla ce bîntue la Oporto e identică cu epidemia ce bîntue în Indii. Până acum au fost 64 casurii de îmbolnăvire, și 26 decese. Misiunea a făcut experiențe asupra animalelor și a început a trata bolnavii cu ser din Institutul Pasteur.

Misiunea protestează în contra cordonului militar, care, astfel cum e stabilit, nu poate protege țările vecine, și a cărui menținere ar agrava miseria și epidemia. Misiunea se felicită de primirea ce i-au făcut-o medicii și autoritățile portugheze. Prăvăliile sunt închise. E temere de manifestațiuni. Trupele sunt consemnate.

Concert în Hațeg. Concertul pe care noi îl anunțasem pe Dumineca de după adunarea dela Deva, și care din anumite motive s'a amînat, se va ținea acum totuși la Hațeg, de aici o săptămână, Sâmbătă în 23 Sept. n. Vor concerta: d-șora *Adelina Piso*, cu violina, d-șora *V. Pop* va cânta, dl *G. Sorban* și d-șora *O. Bardosi* se vor produce la pian, iar dl *Victor Bontescu* va declama. Cu lipsa d-lui Ioan Dămianu, vor concerta deci aceleași distinse tinere puteri artistice ale noastre, cari au plăcut așa de mult la Deva.

Dobrogea va înlocui Basarabia. Pentru a veni într'ajutorul sătenilor lipsiți, s'au inițiat în România mai multe lucrări de natură de-a putea da ocupațiune sătenilor și a le face ceva venit, fiind însă acele lucrări în același timp și de folos trainic pentru țără. Astfel sunt și lucrările importante șosele Garvana-Azaciău, din județul Tulcea, cari s'au început și sunt conduse cu multă activitate. La lucrările șoselei nu sunt întrebuițați de cît sătenii.

Acastă șosea lîgă centrul Dobrogei cu portul Galați, și va înlesni transportarea numerôselor bogății ale Dobrogei, care până acum nu aveau nici un deuseu, la portul Galați. Galații vor câștiga foarte mult când șoseaua va fi terminată, și Dobrogea va înlocui acum Basarabia, care altă dată își revarsă toate bogățiile în portul Galați.

De-ar da Dzeu ca numai în această privință să înlocuiască Dobrogea pe Basarabia, dar nici odată se nu ajungă și sôrtea Basarabiei...

Transport de carne din Iași la Berlin. De cît-va timp abatoriul cel mare și frumos din Iași este în tratative cu piața din Berlin, pentru a se trimite dela acest abatoriu român, o însemnată cantitate de carne tăiată pentru capitala germană.

Pentru acest scop a și sosit la Iași un delegat al pieței Berlin.

Satele cele nouă. După cum am mai spus, două noi sate românești se înființază acum în delta Dunării. Satul „Regina Elisabeta” se înființază la gura Leaștei și satul „Principesa Maria”, pe locul unde a fost vechiul sat turcesc Tatanir.

Un mare număr de săteni români au cerut să li-se dea pămînturi pentru a-și zidi case pe locurile unde se înființază noile sate.

Aceste sate vor fi inaugurate mai târziu. Când și acestea vor fi bine populate de săteni români, atunci întreaga graniță a Dobrogei în spre Basarabia va fi populată numai de Români.

Cele-lalte sate înființate mai înainte de dl prefect al județului Tulcea, se populează neîncetat, săteni români venind mereu în aceste părți bogate ale Dobrogei.

O luptă pe Dunăre. Dîile trecute nîsece ceamuri conduse de Sîrbi circulau între cele două maluri ale Dunării, în dreptul Brăilei, cu scop de a transporta vite din baltă în oraș. Pe cum se aflau cam spre mijlocul Dunării, ceamul lui Petrovici condus de sîrbul Nicolau, se întâlnește cu un alt ceam a lui Ghenciu, condus de cătră un ture. Vasul cestuia din urmă, cu numele „Vrînceanu”, era vopsit chiar în diua aceea,

de aceea conducătorul atrase atenția celui-lalt din vasul lui Petrovici, ca să nu se apropie. Nicolau însă nu ținu sîmă de acest avertisment, ci, pentru a trece mai departe, înfipse o cangă în vasul Vrînceanu, făcînduși ast-fel vînt. Cei din vasul Vrînceanu se revoltară, și scoseră și ei cîngile lovind în vasul vecin. Un cumplit războiu naval începu atunci! La un moment dat unul din turcii vasului Vrînceanu fu lovit de o cangă dușmană, și se prăbuși în fundul vasului. Acest fapt întăriță mai mult pe însoțitorii săi și sîrind cu toții în vasul cel-lalt, începu o luptă pept la pept. Atunci căte unul din armatele beligerante, cîzură, din nebagare de sîmă de sigur, în apă! Față cu această întîmplare, lupta încetă la moment. Sentimentul iubirei aprîpelui se desvoltă într'înșii ca prin farmec, luptătorii se împăcară instantaneu, se aruncară toți în Dunăre și scăpară viața tovarășilor lor. Cel rănit a fost trimis la spitalul comunei din Brăila.

Môrte. Elena Petrascu, directora internatului școlii civile de fete a „Asociațiunii”, în numele seu și al tuturor rudeniilor cu adencă durere aduce la cunoștință, că iubitul ei tată *Ioan Petrascu*, căpitan ces. și reg. în pensiune, posesor al medaliei de serviciu ca oficer și al medaliei comemorative papale, împărțită cu s. taine, după scurtă suferință, a răposat în Domnul în 13 Septembrie n. la 6 ore sîra, în etatea de 81 ani.

Rămășițele pămîntesci ale defunctului s'au înmormîntat din casa mortuară, str. Morii Nr. 8, Vineri, în 15 l. c., la 3 ore p. m. după rîtul bisericeii gr. or. în cîmîterul militar din loc.

Trimitem întristatei familii sincerile noastre condolări.

AMVONUL

Predici bisericești.

Cu bucurie observăm în sinul clerului nostru o mișcare mai viuă, o interesare mai mare pentru predica bisericească. Am primit dela mai mulți preoți zeloși întrebări privitor la colecțiunile de predici de cari ar avea mai îndelung folos. Le recomandăm cu drag în întîia linie:

„Colecțiunea de predici” edată de profesorii dela facultatea teologică din Cernăuți Dr. T. Tarnavski și Dr. E. Voitschi, colecție foarte practic arangeată, dîndu-ne pentru fie-care Duminecă patru predici scrise de patru autori diferiți, așa că folosind eu în anul acesta o predică, la anul nu trebuie să o repetez sau să mă gîndesc să-mi cumpăr acum alt volum, ci îmi iau de îndreptar predica a 2-a, apoi a 3-a și în urmă a 4-a pe care o am pentru fie-care Duminecă, și voiui predica, (ori cel puțin voiui ceti, dacă puterile nu mă ajută să predic liber). Mai plăcută e, firește, poporului predicarea liberă, dar și preotului îi e favorabilă, căci însemnându-și în schiță în capșorul ideilor, va putea vorbi la temă după firea sa, după plăcerea sa, folosind însușirea și bogăția cunoștințelor sale și ici și colea.

Colecția dlor Dr. Tarnavski-Voitschi, stă din 3 volume pentru Dumineci, două volume sunt gata, al treilea încă e gata de jumătate, și în câte-va luni va fi gata întreg.

Volumul I: are predici (câte 4) pentru 16 Dumineci, dela a Vameșului și Fariseului (Februarie) până la a 2-a după Rusalii.

Volumul II: dela Dum. 2 după Rusalii, până la a 16 a; — volumul III a ajuns cu tiparul până la a 25-a după Rusalii.

Costă fie care volum (mare, de câte 300 pagini), 2 fl. și se pot procura sau direct dela editorii în Cernăuți, sau prin librăria noastră arhiepiscopale.

Atât în volumul I cât și II și III, aflăm esemplare de predici foarte instructive și legătore de luare aminte. În deosebi originale sunt cele de sub nr. 1. a fiecărei Dumineci, scrise de Dr. Tarnavski, care espică pe rînd în ele felurite funcțiuni, forme, mișcări, cîntări din biserică, pe care publicul laic nu le înțelege de ce adevă sunt așa și ce însemnăză? Preotul ce va urma a espică și el poporului seu, măcar odată în

lună, după Dr. Tarnavski, acele lucruri, se fie sigur că va stîrni în mare măsură interesul și atragerea poporului pentru predicele sale, și indirect îl atrage la biserică și la iubire pentru biserică și pentru preotul ce-l știe captiva. Sunt un fel de prelegeri explicative e celor neînțelese din formele și manifestările cultului divin.

În celelalte predici, aflăm un bogat isvor de învățături și pilduri sănătose.

Le recomandăm cu căldură preoțimei noastre.

Avem apoi: „Semințe din Agrul lui Christos” de P. O. D. asesor Zaharia Boiu, de curînd apărute, cuvîntări pentru Duminecile de peste an, scurte, poporal întocmite, terminate cu câte-o potrivită rugăciune. Să pot asemenea folosi bine de preot. Costă 1 fl. 50 cr. la autor ori librăria noastră arhiepiscopale.

Se află apoi: „Cuvîntări bisericești și funebre” de Ioan Iosif Ardelean preot gr. or. în dieceesa Aradului, două tomuri câte cu 1 fl. anume pentru popor întocmite. Fôrte nimerite.

„Cuvîntări bisericești” pentru Dumineci și sîrbători, de Ioan Papiu (Gherla), 4 tomuri, câte 2 fl. tomul;

„Cuvîntări funebre” de I. Papiu (Gherla) 2 tomuri. (A se vedea anunțurile librăriei „Aurora” P. Todoran din Gherla).

Și chiar acum primim un anunț dela prof. Dr. Elefterescu, cleric absolut și medic, profesor în București, care vestește că pune sub tipar un op de predice ocazionale, pe care în curînd le va da în mîinile onoratului Cler.

Opul dlui Elefterescu va conținea 30 predice pentru diferite casuri de môrte, 12 predice pentru cununii, 3 predici pentru sfințiri de biserică, 5 predici pentru întroduceri în parochii, o predică pentru începutul anului școlar, o predică pentru ajutorarea bisericeii. În total 52 predice, care vor resulta circa 20—21 côle tipărite, și vor costa 1 fl. 50 cr.

Iată dar că opuri avem, și mai apar. Numai să ne interesăm să le cumpărăm și — să predicăm poporului!

Avis școlar.*)

Conform dispozițiilor onoratului comitet al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” din Sibiu, dato 7 Septembrie 1899 Nr. 697, cursul complementar (supletoriu), ce este împreunat cu școala civilă de fete a Asociațiunii, pe baza §. 6 din statutul de organizare al școlei, s'a întregit cu studiile pedagogice pentru elevele, cari doresc a se pregăti pe cale privată pentru cariera învățătorească, și astfel întregit se deschide în 1/13 Septembrie a. c.

În acest curs se primesc elevele, cari au absolvat cele patru clase ale școlii civile. Se pot însă primi în el eleve și după absolvirea clasei a doua civilă, cu calculi buni, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolve toate cele patru clase civile.

Inscrierile se pot face în zilele: 1/13 — 5/17 Septembrie a. c., iar în 6/18 Septembrie a. c. se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 2 fl. v. a. pe lună. Elevele însă cari se înscriu prima-dată la școala Asociațiunii, mai plătesc odată pentru totdeauna, afară de didactru, o taxă de înmatriculare de 2 fl. v. a.

Pentru elevele, care eventual ar dori să fie adăpostite în internatul școlii Asociațiunii, se observă, că taxa întreținerii în internat e 250 fl. v. a. pe an, plătiți înainte în două sau cel mult în patru rate.

Din ședința corpului profesoral al cursului complementar, ținută în 12 Septembrie n. 1899.

Dr. D. P. Barciannu
președ. confer.

Dr. V. Bologa
notar. confer.

*) Foile române sunt rugate a reproduce acest avis școlar.

Mătase Henneberg

dela 45 cr. până la fl. 14.65 per metru — veritabilă numai procurată direct din fabricile mele — neagră, albă și colorată, — în cele mai moderne țesături, colorii și desinuri.

Particularilor liberă de porto și vamă acasă. Mostre cu întorcerea poștei.

Fabricile de mătase G. Henneberg (lîf. de curte ces. și reg. Zürich. [2] 12

Nr. 492/1899

[187] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele însemnate mai jos, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

1. Bicău — lângă Brănișca — cu salariu de 300 fl., și adică: în bani repartizați în popor 140 fl., în naturalii 70 fl., folosirea unei grădini de fână 45 fl., venitul cantoral 15 fl. și 3 stângini de lemne, din care se se încălzească și școala; grădina de legumi și cuartir în edificiul școlii.

2. Brănișca, cu salariu anual de 300 fl., și anume: în bani din repartiziune 245 fl., folosirea unei grădini 10 fl., venitul cantoral 15 fl., 3 stângini de lemne din care se se încălzească și școala 30 fl., și cuartir în edificiul școlii.

3. Cărmăzănești cu filia Dă-nulești, cu salariu de 300 fl. din repartiziune în popor, cuartir în edificiul școlii și lemnele trebuincioase pentru foc.

4. Godinești cu filia Petrești cu salariu de 300 fl., anume: din repartiziune în popor 125 fl., folosința unui pământ arător și fână de 4 jugere 50 fl., în naturalii 125 ferdele de curcuz 125 fl., cuartir și lemnele trebuincioase.

5. Vorța cu filia Valea-lungă, cu salariu anual de 280 fl., adică: din repartiziune în bani dela popor 243 fl., lemne și folosirea unei grădini 37 fl. și cuartir în edificiul școlii.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere se se prezenteze până la alegere în vr'o Duminecă ori Sărbătoare, la biserica din comuna la care au concurat, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea școlii și modul de platire al salariului.

Învățătorul ales la vr'una din aceste școli, e dator să țină și prelegerile în școala de repetițiune împreună cu instruirea în cântările bisericesti; va fi obligat mai departe a cânta Duminecă și Sărbătoare în strănă, având a conduce cu școlarii și cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi, au să-și așterne suplicele lor concursuale, instruite conform normelor din vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Ilia, la 12 August 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Avram P. Păcurariu
protopresbiter

Nr. 831—1899

[189] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, din protopresbiteratul Agnitei, se descrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Bruiu, cu salariu anual de 300 fl., și anume 150 fl. ajutor dela stat, ce se va putea obține pe baza documentelor fiitorului învățător calificat, cuartir și lemnele de foc.

2. Șulumberg, salariu anual de 300 fl. plătit parțial din aloziul bisericeii și parțial din repartiziune dela popor, cuartir, lemne și grădina.

Dela concurenți se recere, pentru ambele posturi, să fie cântăreți, buni, să instrueze pe elevi și pe adulți în grădinarit și pomărit. Înainte de alegere au să se prezenteze în vre-o Duminecă sau Sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Cereri instruite conform prescrierilor, sunt a se adresa în termenul prescrierilor oficiului protopresbiteral gr.-ort. al tractului Agnita în Nocrichiu (Ujegyház).

Nocrichiu, în 14 August 1899.

Oficiul protopresbiter.

Nicolae Moldovan
adm. prot.

Ad Nr. 101—1899

[191] 3—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de învățător eventual de învățător secundar la școala română elementară comunală din Jina, comitatului Sibiiului, se descrie concurs repetit cu termenul până la 17 Septembrie st. n. a. c.

Emolumentele sunt: trei sute (300) fl. v. a. salariu anual, locuință gratuită și trei stângini lemne de foc.

Nu mai concurențele și concurenții de religia gr.-or se vor lua în considerare. În lipsa de concurenți calificați, se institue în mod provisor și de aceea fără calificațiunea recerută de lege.

Suplicele de concurs sunt a se trimite președintelui șcaunului școlar, până la termenul sus-indicat.

Jina, în 4 Sept. st. n. 1899.

D. Pamfiloiu **Ioan Sava**
paroch-pres. secretar

Nr. 401/1899 protopresb.

[192] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, se descrie prin acesta concurs cu termenul inclusiv 15 Septembrie a. c. v.

1. Mucundorf, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

2. Feleag, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

3. Seleușul-mare, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din posturile învățătoresci sus-menționate, pe lângă îndatorirea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserica din comuna respectivă, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale, — au a-și așterne cererile concursuale instruite în sensul legilor în vigoare, în termenul fixat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sighișoara, 12 August 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopop

In *Tipografia și librăria archidieceană, Sibiu*, a eșit de sub tipar:

Dogmatica ortodoxă

de

Greg. Pletosu,
protoiereu, profesor gimnazial

Carte aprobată de Preaveneratul Sinod archidiecean gr.-ort.

Prețul broș. fl. 1.20, pentru România 3 franci.

In *Tipografia și librăria archidieceană, Sibiu*, se află următoarele scrieri ale poetului nostru **G. Coșbuc**:

Fire de tort, broș. fl. 1.—
Balade și idile „ fl. 1.50
Săcotala, broș. „ 2.50
Aeneis edit. II. broș. „ 1.25
Răsboiul nostru pentru neam-nare, broș. „ —.50

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ **Lucru durabil, solid și elegant** ◆ ◆ ◆ ◆ ◆



CONSTANTIN DRAGOȘ



măestru pantofar

Strada Măcelarilor **SIBIU** Strada Măcelarilor
Nr. 37. Nr. 37.

Aduc la cunoștința on. public, că în

Lucrătorea mea de păpucărie

efectuează tot felul de **încălțăminte pentru domni, dame și copii**, precum și tot felul de **reparaturi, cu prețurile cele mai moderate**; oferă totodată spre mulțumirea tuturor **marfă solidă și prompt executată**.

Atrag atențiunea on. public, ca de aci încolo voi cerceta toate tirgurile de țară din Ardeal, servind cu **lucru bun și durabil executat în lucrătoria sa proprie, iar nu marfă de prin fabrici**, precum fac mulți alții. [179] 4—6

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ **Marfă gata și materialul cel mai bun** ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Deschidere de prăvălie.

Am onore a face cunoscut onoratului public, că 'mi-am instalat în piața de aici:

strada Cisnădiei nr. 43

prăvălie de primul rang, bine asortată cu marfă de

covore de Brünn, depou de fabrică

în mare și în detal,

și fiind în poziția de a pune la dispoziția publicului tot felul de marfă din brânșă acesta cu **prețurile fabricii**, rog pe onoratul public să-mi onoreze



acest nou etablisement



cu prețurile lui comande.

Cu distinsă stimă:

Beni Menyász,
depou de covore de Brünn,
strada Cisnădiei nr. 43. [167] 8—10

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă a pregăti clopote nouă, precum și la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorci cu ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt tocite de o lăture, prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomandă [164] 5—26

clopote patentate găurite

inventie proprie, mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de **torce de metal**. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ **Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.** ◆ ◆ ◆ ◆ ◆